

НАПРЪДЪКЪ

ВЪСТНИКЪ ЗА НАРОДНИ, ПОЛИТИЧЕСКИ И КНИЖЕВНИ НОВИНЫ.

НАПРЪДЪКЪ излиза всяка сряда. — Годишното спомоществование е, една Тур. Лира златна. А шестмесечното, половина Л. Т. — Възг отъ Даржавата, шестъ бел. междиджети всячески ПРЕДПЛАТЕНИ. — Писма неосвободени отъ поща парасж и паричани за въстникъ не сдружени съ предплатата си не сж приети. — Настоятели отъ омиаварипъ за заплатата и иматъ право да зематъ на петнадесетътъхъ едно, като събератъ отъ 5 спомоществовали на горъ.

Подписката на спомоществованията става въ Цариградъ — Аюниакъ Ханъ № 14 при Г-на И. Найденова редактора и притсжателя. — Статии и дописки за общеполезни и народни работи сж вметляватъ съ благодарение, въ всякий случай трябва да сж снабдени съ потребителъ си подписи. — За обнародване на частни извѣсти сж платя по два гроша на реда. — Испрацилитъ статии и дописки за обнародване, обнародвани или не, назадъ сж неврацатъ никому.

Спомоществованията почнуватъ отъ началото на всякой мѣсець

Ето ни живо и здраво да започеватъ пакъ издането на «Напрѣдъкъ» на пукъ на всички ользи, които желаятъ уничтожението му. Читателитъ ни, ко и разнообразно, по слухъ или отъ истиничитъ сж известни за неосиданата злочестина, която ни сполитъ и която насмалко причиняване съвршнното ни опростяване. Езикътъ ни е свързанъ и ний не можемъ да вметемъ въ дълги и широки разисквания на тѣзи слуха, въ която илихми честта да преснимъ 17 ноци въ стаитъ на Заблѣнето. Но не можемъ и да преметимъ, че единичката комахай наша грѣшка била дѣто сми употребимъ въ подписника си думи фигурически, които били претъжковани твърди изопачено. А да ли това е станало грѣхъ по незнание или нарочито и умышленно, ний оставяме на всекиго да размисли и да си рѣши. Ще приложимъ само че Императорското Правителство сж увери въ невинностъ напълно, а претъжкователитъ сж посрамилъ. Не сполучилъ тѣ да ударятъ абжката, на която замазихъ, и въ яростта си тѣ бихъ желали да иматъ силъ да задържатъ въ интригитъ си и Имп. Правителство. Но напуста ще бѣде вече всяко тѣжко опитване. «Напрѣдъкъ» е тѣй осигуренъ отъ тѣхнитъ опитвания, щото ний сж весело и сж засмѣно чело че можемъ да имъ сж пресмивами.

Никога «Напрѣдъкъ» не ще сж спрѣтъ за най малко време, доволно е вече той напаренъ.

Наконецъ ний не можемъ да не изскажемъ явна благодарностъ на Императорското Правителство, което показва откровенно справедливостъ въ изследването на истината.

Програламата на «Напрѣдъкъ» въ нийма да сж измѣни.

НЕ НИ БИВА.

Не ни бива. Съ тѣзи дума трябва да захватимъ своитъ разговори, съ нея трябва и да свършваме разискванията си върху нашитъ общественни работи, казваше единъ нашъ приятель, опитенъ книжовенъ работникъ. И ний напѣрваме думата най-умѣстна въ часа когато земата перото и сми сторили да кажемъ двѣ-три думи за нашитъ учители. Не ни бива, че кажемъ и ний преди всичко.

Не ни бива въ нашитъ училища, не ни бива въ нашитъ общини и епархийски свѣти, не ни бива въ нашето културно, промишленно и економическо състояние, не ни бива въ нашата къща, не ни бива вътъ отъ дома, не ни бива поше въ много други страни на нашия общественъ животъ.

Съкашъ че ний искаме да правимъ изключеніе отъ свѣта, та не сѣдѣми пакъ

тъхъ изъ койго сж преминили тѣзи, на които животътъ сж ревенъ напѣтъ, които държатъ едно честито, завидно и високо мѣсто предъ нашитъ очи, най-послъ, които посятъ нѣто просвѣтени народи.

Като искаме да говоримъ за нашитъ учители, ний полагами първо двѣ питання.

Какво правитъ тѣзи проводници на просвѣщеніето въ чужбина? Какво правятъ нашитъ учители въ нашенско?

Нѣма да вѣзвами въ дълги и широки расправи и подробности за разпване на предметъ и за развързване на положенитъ питання. Ний ще поменемъ само по личнитъ точки на работата, тѣзи, които ний много биятъ въ очи.

То сж знае че една работа, каквато и да била, за да даде върхъ, да сж извърши, потребно е преди всичко да сж заловимъ за нея умно и сѣ сили съзрѣтѣни на тѣзи работа. Въ работата на народното просвѣщение сж иска добро обмисляне и многобройни сили. Въ тѣзи отъ много годѣма важностъ работа работничитъ устѣщатъ потребата отъ едно сдружаване на умственитъ сили. Освѣтъ туй тѣ сж увѣрени че събѣскаването на разнитъ мисли и мѣнния може само положи основата на здраво начало.

Въ таквъ случай ний разбирами най-добъръ значеніето на всички книжовни, учени и учителски общества, които напѣрваме въ просвѣтената чужбина. Излѣзва асна като бѣлия денъ ползата, която може да сж извлече отъ учителскитъ и други съборове, които ставатъ пернолически въ другитъ развити и просвѣтени мѣста.

Много и твърдъ много нѣщо свършва едно общество отъ нѣколко разбрани и развити личности. Да кажемъ че иматъ за цѣлъ наредбата на училищата. Всички сж въодушевеватъ отъ една обща мисль: наредбата на училищата да бѣде таква, каквато я изисква пуждата на народа и която чрезъ приложението си да може да приготви достойни членове за обществото, за народа и за свѣта. Като всѣки че каже своето мѣние, то сж разбира че отъ дума на дума, отъ разискване на разискване ще сж достигне до едно улно заключение. Тѣ сж напѣрвали училищата на просвѣтителитъ народи. Тѣхнитъ различни дружества и съборове сж били всякога полезни на учебнитъ заведения въ страната. Тѣ и само тѣ тѣ сж могли да наредятъ програми, които да отговарятъ на народнитъ нужди. Тѣ тѣ сж могли да приготвятъ и да напѣрватъ за въ училищата таквитъ учебници и ръководства, които правятъ честь на съставителитъ. Тѣ най-подиръ тѣ сж могли да издигнатъ на много по високо мѣсто своитъ учебни заведения и да приготвятъ въ тѣхъ хора опитни и достойни да заематъ отлични мѣста въ всички разреда на обществото.

Сговорѣтъ, сдружаваніето и съединитъ сили, които правятъ много въ промишленния свѣтъ, иматъ голѣмъ дѣлъ отъ заслуга и въ областта на ученіето, на знаніето, на книжичната. А като по вѣщитъ сж вървѣли пѣтъ този пѣтъ, ний,

нашитъ учители изъ кой пѣтъ отиватъ? Дружатъ ли сж тѣ, собирагъ ли сж на съборове и разискватъ ли тѣ що трябва да сторѣтъ и направѣтъ за наредбата на нашитъ училища, основни, работничитъ или по-горни? Оцѣняватъ ли тѣ голѣмата важностъ и значеніето на своето посланіе? Иматъ ли тѣ тѣзи мисль че само чрезъ общото споразумѣване и настрояване на всичкитъ членове тѣхното училищно тѣло ще сж види организиранъ стѣршенъ за умствената работа, каквато предстои тѣмъ?

Работитъ сж на видѣло за да види всѣки. Намъ е тежко и ний повече обича ми да свалимъ черното було и да не видимъ що е въ дѣното на сцената. Но въ сѣщото време ний не забравяме че да криемъ слобоститъ и погрѣшкитъ си, ще каже да не помисляме да ги поправимъ и отмахнемъ. Ний никога не можемъ да извадимъ изъ ума си че рапитъ иматъ потребъ отъ лѣкарства, които спомогатъ на излѣкуването имъ, и че да ги не показваме на докторъ че рече да ставамъ причина на своята собствена смъртъ.

Не крияне, не потуляне и мълчане искатъ тѣзи пѣща, но откриване, разгледане и сериозно промисляне какъ да помогнемъ на злото.

Изъ много страни на пространната наша татковина ний чуваме неприятни и обезпокоителни слухове за некадѣрността, за неприличната обхода и за неискитъ дѣла на повечето отъ нашитъ народни учители. Казвами повечето, защото между учителското тѣло на нашия народъ имамъ нѣкои кадѣрни и добри настроени членове, които признаватъ значеніето си и сж мѣчатъ да държатъ всякога височината на своето мѣсто. Тѣ сж малко, тѣзи отлични работници на народното развитие и просвѣщение; но намъ е драго че ги имамъ поне за утѣхъ въ отчаянитъ и безпокоителни мисли за несвѣстнитъ опѣзи, които ни каратъ да казваме «не ни бива».

Въ едно мѣсто на нашата татковина, учителитъ, и то тѣзи, които иматъ репутацията да сж извѣстни като всенитаници на високи училища, сж отворили единъ противъ други ужасна война. Хули, клевети, нападения всякакви сж обикновенитъ бомби, които проглушаватъ мѣстото и бѣлгарския печатъ. Като не поменуваме имена, ний не можемъ да говоримъ и отъ кѣмъ коя страна е правдата или кривдата. Ще кажемъ само че, споредъ слухове, препираніето на двѣтъ страни не е на своя край и че двѣтъ страни не сж сж уморили въ борбата си.

Въ друго мѣсто, учителитъ сж заловили да сж сѣдѣтъ предъ свѣти и мѣстни власти и то знаете ли защо? — за мѣстешката слика.

Другадъ учителитъ сж сж предали на най-голѣма хлабавостъ и распуснитостъ. Тѣхното повседневно занѣтие и грижане е: какъ да преминятъ по охолно динитъ и часоветъ. Тѣхната мозъчна машина е всякога въ разстройство и безпорядкъ. Подиръ това, мислете каква е

работата на тѣзи народни просвѣтителитъ въ оградитъ на училището и извѣтъ тѣхъ.

Знаемъ и таквитъ учители, които не искатъ да знаятъ що става вѣтъ отъ тѣхния положѣ. Не въстникъ, но и страшенъ човѣкъ даже не искатъ да видѣтъ тѣ и да сж научатъ нѣщо отъ него не желаятъ. Тѣ сж заровени живи-умрѣли.

Отъ тѣзи нѣколко видове сж изобщо повечето отъ тѣзи народни хора, на които е предадено просвѣщеніето на младежа, възпитаніето на народа и развитіето на масата. Тѣмъ като посветяваме горнитъ редове, ний ги молимъ найубѣдително да размислятъ ако не повече то поне върху високата миссия, която посѣтъ върху себе си. Нека размислятъ какъ по скоро ще направимъ да си нѣма мѣстото думата «не ни бива» която днесъ за днесъ е характеристика на нашия общественъ животъ.

Описаніето на жителитъ въ Империята.

— Поменемъ въ послѣдний си листъ че споредъ «Тюрки», царското правителство ще пристѣпи на едно ново описане на мѣжитъ жители, мюсюлмани и немюсюлмани, въ Империята споредъ два правилника, които Портата е издала тѣ дни и които сж сж подтверждали отъ Н. В. Султана.

Първитъ отъ тѣзи правилници, състоящъ отъ единнасетъ члена, определява нѣмѣтъ споредъ който трябва да става описаніето въ империята.

Въ всяка казаа ще има по единъ мемерина (чиновникъ) за описаніето, подпомагатъ отъ единъ пасаръ и сдруженъ отъ два члена на мѣстното управление, отъ които единитъ ще бѣде мюсюлманитъ а другитъ християнитъ.

Описаніята ще ставатъ на напочатани и подвързани дестери приготвени за това отъ министерството на държавнитъ архиви. Всичкитъ мѣжитъ жители на казаата безъ исклученіе и на новороденитъ мѣжитъ дѣца трябва да сж записватъ, като сж укаже точно възрастѣтъ, званіето, особнитъ характеристически чѣрти и пр. Оная които иматъ чинъ и сж на правителствена служба тоже ще сж записватъ, като сж забѣлжа времето въ което сж заели чинѣтъ си и отъ което сж почнали службата си.

Описателитъ, отъ като описватъ множеството на казаата, ще отидатъ въ всичкитъ околни на казаата села, за да опшатъ и селското множество. Наричанитъ изтиаръ меджлиси ще спомогатъ опрѣдѣленитъ за описаніето въ дѣлото имъ, и длѣжни сж да имъ даватъ всичкитъ нужди свѣдѣния. Слѣдъ преоброяването на множеството, ихтияръ меджлиси на всяко село ще подписва звездно сж описателитъ дестеръ на описаніето на селото.

Подданицитъ отъ който и да е градъ на империята, установени рѣшително другадъ, ще сж записватъ въ дестерѣтъ на мѣстото въ което сж сж установили. А привременно пребивающитъ въ областта ще сж записватъ на особитъ дестеръ за странитъ съ забѣлжаване на родното имъ мѣсто, на възраста имъ, на званіето имъ и пр. Тоже ще сж забѣлжава и времето въ което сж изгѣли отъ родното си мѣсто. Тѣзи дестери ще сж сравняватъ испослъ съ дестеритъ на онуй мѣсто отъ което произхождатъ тѣзи странни, съгласно сж особитъ постановления на правилника, които сж тѣй свързани щото да сж избѣгва всяко изоставяне или дѣла въ точноното описаніе на множеството.

Независимо отъ тѣ дестери ще сж държи единъ особитъ дестеръ за установенитъ въ мѣстото чужди подданици. Въ тойзи дестеръ тоже ще сж записватъ отоманскитъ подданици, които сж напѣратъ подъ чуждо покровителство и искатъ да сж останатъ такива. Тѣмъ дѣто-

ри се са испитат и ще се водятъ по-послѣ отъ мѣстнитъ началства.

Щомъ са свърши описането, дестеритъ на всяка казана ще са испитатъ и подтвърдятъ, като са сравняватъ съ дѣлнитъ описатели дестери, отъ централното управление на казаната, послѣ ще са испитатъ на централното управление на санѣжакитъ, отъ дѣто единъ препише точенъ споредъ първообразното ще са испитатъ въ министерството на държавнитъ архиви.

А съвременно едно отдѣленіе отъ тѣзи дестери, относително до мюсюлманското население на Санѣжака, ще са испитатъ на управителя на военното тѣло, подъ военното вѣдомство на когото са отнася санѣжакитъ.

Други нѣкои постановления на правилника показватъ начинитъ, споредъ които трѣбва да са поправятъ погрѣшкитъ и да са допълнятъ празнитъ мѣста, които случайно бѣ оставили въ описането на тѣзи дестери; Забѣлжително на умѣрашита и на ражданията е тоже предѣлитъ на особити наставления, както и начинитъ по който да са държатъ редовно новитъ дестери.

Вторитъ правилникъ, състоицъ отъ шестъ членѣ, занимава се съ длѣжноститъ и качества на описателитъ.

Споредъ тогизъ правилникъ ще са опредѣлятъ въ всякой Санѣжакъ единъ постояенъ върховенъ чиновникъ, именуванъ *Назиръ* на описането. Тогизъ чиновникъ ще има подъ свои заповѣди двама *Кاتبъ*. Всяка *Казана* ще има по единъ подуправителъ, именуванъ *Мукаидъ*, който ще являва отъ *Назиритъ* и ще заставлява въ централното мѣсто на Санѣжакитъ!

Назиритъ ще са опредѣляватъ и назначаватъ направо отъ министерството на държавнитъ архиви. *Кاتبитъ* и *Мукаидитъ* ще са избиратъ отъ *Назиритъ*, заедно съ междѣлнитъ на управленіето на Санѣжакитъ, и ще са опредѣляватъ на служба си отъ министерството.

Длѣжноститъ на тѣзи чиновници състоятъ изключително въ изпълненіето на правилника за описането и тѣ не ще заставляватъ въ междѣлнитъ на управленіето особѣнъ когато са отнася за въпроси отъ тѣл служба. Ще има са плаща отъ правителството. Всяко злоупотребиленіе въ управленіето на длѣжноститъ имъ ще са наказва споредъ законитъ на Империята.

Дописки на «Напрѣдъкъ»

БЕЛГРАДЪ 8 Августъ.

Този пътъ имамъ да Ви съобщимъ нѣщо за българчетата, които са учатъ въ Загребъ. Ето що пише за тѣхъ Хърватскитъ листъ «Обзоръ» подъ заглавие:

(Българското юношество на нашитъ училища). Тѣзи години имаше въ училищата ни въ Загребъ 16 Българи; 12 на Кр. голѣмъ Реалъ и 4 на учителскитъ препарандиѣ. Колкото са редими, че нашитъ братя Българи дохождатъ да са учатъ на нашитъ учебни заведения и тѣй да са запознаватъ съ нѣтъ, толкова повече ни весели, дѣто можемъ най-хубавъ да ги похвалимъ толкова въ отношение на примѣрното имъ поведение, колкото и въ отношение на напрѣдъкъ пѣтъ. Тѣхнитъ имена въ годишнитъ отчети, тѣй на тукашнитъ голѣмъ Реалъ, както и на учителскитъ препарандиѣ четемъ между първитъ отлични ученици, а и сами още слушаемъ синъ тѣхнитъ отговори. Имахме още и случаи да видимъ свѣдѣтелства на двамата, които сѣ свършили препарандиѣтъ, именно на *Моска Добринова* и *Коста Койчова*, и двамата изъ Лѣсковецъ въ Българіѣ, на които бѣлжкитъ сѣ една отъ друга по хубави: поведение отлично, посѣщеніе на училището, обяснака спрямо другаритъ си най-корективна, а въ ученіето и прилаганіето неуморни, — успѣхъ теоретически и практически свѣдѣтъ отличенъ. Дѣйствително можемъ да честивимъ на братията са Българи, че иматъ тѣхнитъ отлични и способни синове, само быхмы желали да отидатъ и двамата на новоскопнѣе педагогическо заведение зарадъ освѣршенствувание, и да сполучатъ съ време да наредѣтъ учителството въ своето отечество.

Както виждате, Хърватитъ употребяватъ тогизъ случай, за да изразѣтъ чувствата отъ които са въздушеватъ спримо насъ, и азъ мога вашитъ читатели да забѣлжитъ това. При всичко това отдѣленіята на «Обзоръ» сѣ свѣдѣтъ точни, и неговитъ похвали колкото за Загребскитъ ученици сѣ свършено вѣрны. Азъ, който познавамъ разни контрѣво извънъ нашето отечество, гдѣто са учатъ наши Българи, смѣямъ да подтвърди, че нигдѣ не сѣ са срещали толкова честити обстоятелства колкото на научно и нравственото възпитаніе, както въ Загребъ. Градътъ сръденъ (около 20,000 жители) необыкновенно чистъ и хубавъ и съ отличенъ климатъ, при това центръ на единъ народъ, малкъ но трудолюбивъ и добродѣтеленъ. Хърватскитъ народъ е единъ отъ редкитъ ония народи, у които вътрѣшната народна добродѣтель не е разбита, и вътрѣшната имъ воля и въздушеніе не е деморализирано. Единъ примѣръ ще ви разясни всичко. Въ Хърватско първитъ лица на родолюбиво-пожртвоваелното, политическото, вѣстникарското, еполого-историческото, статистическото и пр. поприща, сѣ *свѣщеници*. Хърватскитъ народъ представлява въ това еднѣмъ *примѣръ между народитъ*. Забѣ-

лжете че самитъ редакторъ на тогизъ листъ, който отъ петнайсетъ години ободрява и поддържа народитъ въ борбитъ му противъ Вѣнъ и Пешъ, е свѣщеникъ Г. Йосифъ Мишкаговичъ, който преди нѣколко нѣдѣли въ единъ членъ, въ който показваше ненужноститъ на една черковна борба въ Хърватско, доволна на о-мъзи които са водѣ въ Германіѣ, рече: «че подвижницитъ на тѣзи борби бѣ трѣбвало да почнатъ поне, догдѣ изъ самитъ мірскъ стихіѣ проплезитъ борци, които да могатъ да замѣстятъ духовенството.» Този гласъ на выше пожертвуваніе и патриотизмъ пазява въ устата на единъ свѣщеникъ, и тогизъ гласъ побѣди! Тѣхнитъ сѣ хърватитъ. Отъ друга страна въ Загребъ са е утвърдила една малка но твърда ядка на едно буйно разпѣтие. Хърватитъ иматъ три народни дружества, отъ които първото: *академическото*, съ своитъ знаменити издирания въ высшѣтъ наукъ задоволява по высокитъ учебнъ классъ на обществото; второто дружество: *Матица Хърватска* пише и издава книги за среднитъ гражданскы классы, а третото дружество *Светосла Теороника*, издава книги за селскитъ. Освѣтъ това ето сега до единъ мѣсецъ ще са отворятъ тържественно тѣхното: *южнославянско всеучилище* (университетъ). Съ единъ думъ общитъ духъ въ Загребъ е чистъ, бодъръ, нравственъ, трудолюбивъ и тласкатъ къмъ най-высокитъ научни и нравствены цѣли. Каква разлика измежду тукашнитъ духъ и оня който владѣ въ Загребъ! Но за тука другъ пътъ.

Дописки и новини изъ БЪЛГАРСКО.

СЛИВЕНЪ 7 Августа 1874. — Мютепррп-финитъ Хасанъ Тахсинъ Паша бѣл направилъ доволно преобразования въ тогизъ градъ въ разстояние на една година. Жално че дописницитъ ни не поменува ни едно отъ тѣзи преобразования, та да му отгадеме припаднитъ похвали. Училищата са отворили на 5 Августа. Въ главното мѣшко училище са опредѣлили пакъ сѣмѣтитъ лански учители, т. е. Г. Г. Черковскій, Коляровъ и Чантуловъ, при учителствуваніето на които миналата година училището показало удовлетворителни успѣхи.

Първоначалнитъ училища никакъ ги не бѣвало, и дописницитъ препорачва на Г-да Сливенъ испищо що са е писало по вѣстникитъ за основното учение на двѣта, при всичко че пазкава сумѣние дали ще са зематъ въ внимание думитъ му за тази въпуща нужда.

Чталащето бѣло въ застойчиво доложенье и г. дописницитъ не знае кому да отдаде припаднитъ на това, на настоятелството ли т. е. или на читалашнитъ членове.

Женското дружество «*Матица должностъ*» правило събирания си по редовно и имало надѣжди положеніето му да са одуши.

Отъ Сливенъ тази година са испроводили на наука въ Цариградскитъ и въ европейскитъ училища около 15-20 ученика.

За работитъ на Митрополита Г. Серафима, дописницитъ оставя съ второ да ни пише. А ний мислимъ че отъ тѣхъ той трѣбваше да почне.

Ени-Загра 1-ий Авг. 1874.

Имахме тукъ нѣкои други новини, най-вече за извънмѣрно-то злоупотребиленіе на мютезизмитъ съ селскитъ. Вий тамъ въ Цариградъ сте на *разгѣтъ* ище ви са струна лѣжа, но сякво е цѣла истина, работата са е отнесла вече и на правителството. Селскитъ постоянноствуватъ, но и мютезизмитъ оше по много, защото и по много средства иматъ. Распри та е въ начина за събирание то на десетки. Мютезизмитъ искатъ, както тѣмъ е ясно, защото селскитъ въ наша-та казъ сѣ продадени тѣзи години по скѣпо, а храната е токо речн на половина отъ онѣзи години. Отъ тукъ произлизатъ голѣмѣ-тъ усилія на мютезизмитъ, за да злоупотребишатъ селскитъ както щатъ. Много отъ селскитъ показатъ голѣмо постоянство, за да стане събирание-то на десетки, както и другы голѣми, свр. свѣтъ единъ да си върше въ двора, а мютезизмитъ сѣмѣтъ вечеръ да ходи да мѣри по армизитъ. Сега мютезизмитъ искатъ да излѣзатъ да вършатъ на край селото или *кесимъ* да направятъ; но и двѣта тѣзи начиня сѣ годни на мютезизмитъ, а никакъ на селскитъ. Но нѣкои селскитъ като видѣхъ че сичкѣ-тъ имъ усилія сѣ суетни, направихъ *кесимъ* съ което дохожда не споредъ царскія законъ на 8 еднѣ, ами и на половинъ даже. Има оше села да постоянноствуватъ, които сѣмѣ ходили и на Сливенъ, отъ дѣто мютесарифина е пратилъ мазбатъ на каймаканина, за да са съобрази съ народно-то желаніе; но той пакъ си сѣдѣва внушеніето на нашитъ Мютезизмитъ агы. Нѣма кой да понаучи селскитъ какво да направятъ: чорбаджитъ си глѣдѣтъ чорбаджилъка, попонетъ папазилъка, еснафитъ еснафилъка, даскалитъ даскалѣтъ, мазѣжѣ-тъ пи скамбѣлѣжѣ-тъ и тавѣлѣ-тъ, — сичкѣ си не хаѣтъ! тѣ на ли са наслаждаватъ отъ дивѣтъ *саморастъ* (?) двѣ три села обаче оше постоянноствуватъ, два пѣти повторително са отнесохъ и до владѣлѣ-тъ, за да имъ прѣстави по ясно желаніето прѣлъ Мютесарифина, на който мазбатѣ-тъ въ Ени-Загра сѣ на расположеніе на каймаканина да ги испѣли, или не. Колко има оше да са пише!

Тѣзи дѣне въ нашѣ-тъ каза са убихъ грима хора — българи, както казватъ, отъ заодѣлѣ-тъ. Крамѣ-тъ и тѣ не арисватъ.

БЫТОЛЯ, 1 Авг. 1874. Г-не Редакторе, — Най прѣсната новина отъ града ни е, както знаете, съединеніето на умлѣженитъ по висока заповѣдъ Првзрѣтскій и Шкодренскій вѣламетъ въ единъ новосъставенъ Бытольскій. Тая нарѣдба се пострѣли съ голѣмо благодареніе отъ страна на овдешнето население, което вѣрва че чрезъ тоя способъ ќе прѣстѣнитъ убійствата, крижбитъ и друзитъ подобообразны злѣны, каквито навредѣ станахъ, и прѣстѣкваніето на които се изкадѣше нѣщо невѣроятно.

Главнитъ управител на новосъставенитъ вѣламетъ Н. Прѣвзрѣтство Али-Сабѣ Паша, който бѣ, както и сега е, и мушпринъ на третѣто военно тѣло, е доста способенъ мѣжъ и добръ патриотъ на турската Имперіѣ. Туй се толкува отъ добритъ му характеръ съ който се отличъ въ управленіето на войската си въ разстояние почти на една цѣла година отъ какъ е дошълъ въ града ни отъ първитъ поставѣны които направи — както ќе вѣдѣте по-долу — отъ какъ се опрѣдѣли на ли за да се установи мирѣтъ и тишината въ краѣтъ на вѣламетъ му.

За прѣдварваніе на много пакоси Н. Прѣвзрѣтство запрѣта на полицитъ (пѣларитъ), бостанджитъ, кехлитъ и други такви да ходѣтъ нѣтъ градъ и поселата въоружени, както ходѣхъ по напредъ, безъ дозволителны за това билети.

Прѣди двѣ нѣдѣли двамъ разбойници, братчедѣ, отъ селото Дрененикъ, турско село близу до пѣтя мегю Бытоля и Прилѣпъ, убихъ двамъ Бугари отъ селото Сърбицъ, не далечъ отъ рѣченото село Дрененикъ, и се скрихъ. Старателнитъ ни Валия като испита подробно и се научи, че почти всичкитъ жители на селото Дрененикъ сѣ бѣли такви нехранимайковци, както рѣченитъ убійци и че послѣднитъ сѣмѣ направилъ много подобны убійства, испроводи забѣта да тѣрсятъ убійцитъ, на които имотѣтъ пѣтъ прибра въ правителствена каса. Съсѣлениетъ на побѣдилитъ разбойници запрѣ неколко дѣи въ тѣмнитъ; послѣ ги пусна като имъ даде срокъ 20 дѣи въ което врѣме да уловѣтъ или кажѣтъ мѣстото на скритѣтъ разбойници.

Членове за Вѣламетскитъ сѣдѣлѣща оше наздравѣ не сѣ опрѣдѣлени, по причина че не сѣмѣ дошли прѣдседателѣтъ на рѣченитъ сѣдѣлѣща; тѣ се очекаватъ. Вѣламетскитъ, което е по голѣмата частъ отъ всичкото население на Вѣламетъ се надѣва че и то сѣрѣзѣтно сѣмѣ дружитъ народѣтъ сѣмѣитъ Вѣламетъ не си има своитъ прѣдставители въ сѣдѣлѣщата. То сякво така се надева, че Вѣламетскитъ вѣламетъ, който бѣло въ сѣдѣлѣщата, вѣламетъ да ни, ќе сѣдѣржава частъ и отъ Вѣламетъ, като такѣвъ, когото говори и учи по голѣмата частъ отъ Вѣламетското население. Ќе ви пишѣмъ ако тая негова надежда се испѣли или не.

ШИПКА 4 Авг. — Единъ отъ българитъ книгопродавци като замѣналъ прѣзъ това мѣсто и случайно не намѣрилъ никого въ училището, защо учителѣтъ тогава бѣл извелъ ученицитъ поради много горѣщото време, иззѣтъ селото на хладъ, намѣрилъ нѣколкомина отъ селенитъ отъ които като чулъ че въ Шипка са предавало по звучната Метода, съвѣтувалъ ги да са оставятъ отъ тази мода пѣмъ припоржчвалъ да учатъ двѣта си по азъ, буки, вѣди и пр. Докаченъ отъ това учителѣтъ написалъ една дълга статія, въ които моли речениитъ книгопродавецъ прѣзъ печата да еви мнѣнието си: кои отъ двѣтъ метода е по добра, старата ли или новата — звучната. Въ заключеніе казва, че ако г. книгопродавецѣтъ са не обали и не покаже прѣвзрѣтството на петата метода надъ новата, то щѣло да каже че той само защото не е намѣрилъ нишѣрни за книгитъ си, дозволѣлъ си е да укорила речената метода.

Ученичкото Друж. «*Смѣлие*» въ Шипка моли Българскитъ книгоиздатели да проведатъ и до него отъ обявлениата си за да имъ събиратъ спомоществователи.

Предсѣд. С. Д. Памтовъ

РАЗНИ НОВИНИ.

— Русскитъ посланикъ въ Цариградъ Г. Игнатіевъ пристигналъ въ Петербургъ, дѣто цѣлъ да са бави тѣмѣтъ малко.

— Н. Прстѣ Г. Симеонъ Преславскій, който са бѣ избралъ за синодальнъ членъ въ Екзархията, пристигналъ прѣди нѣколко седмици въ столицата.

— Миналата нѣдѣла сръбѣтъ понедѣлникъ една отъ съпругитъ на Н. В. Султана родила една дѣвѣ.

— Единъ телеграмитъ пѣтъ Парижъ отъ 11/2 Септемвр. казва, че Пруссия предложла на Дания да пѣзѣ въ сѣвернитъ германскій Сѣюзъ и че туй предложенье силно докачило Руссия, която, прилага телеграмитъ, кажеко не ќе допустѣ шото островитъ въ Балтійското море да минѣтъ въ властѣтъ на Германія. Казуватъ че и Англия са смутила отъ това предложенье на кнѣзи Бисмарка и че сподѣляла и тѣ мнѣнието на Руссия относително до тогизъ нема-ловажѣтъ въпросъ.

— Научавама са че печатницата на Г-на

Таллеа Дивитчиана, когото сѣществѣва двайсетъ години на самъ, затворила са отъ испѣдствѣто защото нѣмала позволеніе.

— Една частъ отъ доходитъ на Царскотъ българско училище въ Фенеръ пѣтъ са употребѣ, както са научавама, за погнѣжането на друго едно малко училище, щѣло да са отвори тѣмъ зима въ Ортакѣ-малки български дѣна. Идѣте послѣ тоа и казѣйте че ний не умѣемъ да економисама ботитъ!

— Нашитъ приятѣл и съотечественѣ Г-нъ Хр. Т. Стамболскій са провѣзѣде дѣи на чинѣтъ *Бинбашинъ*. Другъ Стамболскій професоръ на анатоміѣта въ царското турско дѣпчинско училище, и по тогизъ предѣтъ — анатоміѣта — той издаде предѣмъ малко време съчиненіе на турскій езикъ. Като го сѣмѣ напишъ отъ сръдѣ за туй му възвѣщеніе, той отдавна бѣ за лужилъ, желаемъ му и какви успѣхи въ попрището, на което са е млада години посветѣлъ.

— Г-нъ Величко Х. Ив. Пенчовичъ са одѣлѣ тѣи дѣи директоръ на пашапортитъ Дунавскій Вѣламетъ, в утрѣ вторникъ замина за Руссе. Ний сърадувама младитъ тѣи нашъ съотечественникъ за поставѣнието въ чиновническото поприще и му желаемъ бѣръ напрѣдѣкъ.

ОБЯВЛЕНІЕ.

Прѣди три или четири години дозволителнитъ обявилъ во Вѣстникъ Отечество, който издаваше въ него време въ Букурѣштъ, че сѣмѣ прѣдприѣлъ да прѣвозидѣтъ на български языкъ сочинѣния отъ г. Самуила Смѣлиса и наредѣ по английскы Self-Help) спр. «Самъ си пѣтъ гни», който въ русскій прѣводъ е вѣламетъ «Самодѣятелность». Цѣлъ-та на обявлѣніето, което ми е думѣта, не бѣ да поданимъ чѣтѣтъ за спомоществованіе, а просто да пазѣмъ нашѣ-тъ учени, че сѣмѣ са взелъ да рѣши надъ прѣвода на упоменатѣ вѣламетъ, та амѣтѣтъ другъ прѣдприѣтъ, или бѣмѣ пѣтъ нѣе да прѣдприѣме трудъ да прѣвозможа сѣмѣ книгѣтъ, то да ний прѣзъ вѣстникитъ, кога да не са докара, по незнаніе, да си трудѣ двамѣ, или и повече надъ сѣмѣ прѣдѣтъ — цѣлъ, по моето мнѣніе, твърдѣ благодарѣ И това, мислимъ, е станало оше на времето вѣстѣно всичкому, когото интересува тоа дѣо оше повече, че обявлѣніето за прѣвода на тѣ книгѣтъ са отпечата вторично и въ Цариградскитъ вѣстници. Оттогава си изпизна доста вреи и никой до сега не са обали прѣзъ вѣстникѣтъ да има такова намѣреніе. Между това прѣводѣтъ на книгѣтъ-тъ продължително не са рѣшитъ, а ошѣно, по причини, които са ошѣ сѣмѣ отъ мене.

Сега обаче, когото подпрѣ толкозъ трудъ прѣводѣ-тъ бѣше кога изработѣтъ и кога то бѣше предадъ въ печатницѣтъ, глѣдамъ во Вѣстникъ Чталащето обявлѣніе отъ г. Г. Груевъ, когото той обявѣва, че прѣвѣтъ сѣмѣитъ книгѣтъ — «Самъ си помогна» — и наскоро имъ даде да си печата, и затова прикѣпна са спомоществователи на нѣмъ. Като прѣдполагамъ, г. Груевъ знае твърдѣ добръ за моя прѣводъ и това той неможе да забѣвши, то дохождѣтъ заключеніе, че за българскѣ-тъ литератори ни нѣма вече друго по широко поле, на кое да развиватъ своитѣ дѣятелность, каквото да излизатъ въ чуждѣ нѣмѣ — въ трудѣтъ и другитъ, или сѣ е появила у нѣкои мѣмѣ нѣмѣ особѣнъ родъ мѣмѣ, отъ другъ страна доста похвална, къмъ книгопечатаніе. Какъ да си изяснимъ това явленіе, когото проявѣла у насъ.

Отъ само себе са разувѣва, че азъ не мога да имамъ никакви претензіи въ това дѣло. Но то азъ, така и всѣкий другъ има право да даде на свѣтъ своя трудъ. Съ това азъ имѣмъ да извѣстѣмъ на почтенитѣтъ публитъ, моѣтъ прѣводѣтъ си направи вече подъ печѣтъ и че подпрѣ нѣдѣлѣго време тѣ ще бѣде чѣстѣта да са здобѣтъ съ два прѣвода отъ това сочинѣніе.

С. Радловъ.

27 Іулія 1874.

Белградъ.

— Ученичкеската Дружина «*Искра*» въ Бѣлазѣтъ сѣрѣчно благодарѣ на слѣдующитѣ лица, които благоволихъ да я насърчатъ въ прѣдприѣтието и сѣ подарѣцѣтъ си. На От. Иконъ Хр. Д. Караджова за 7 годишното теченіе на «*Зорницѣ*» и за 1 год. теч. отъ в. училища на Благ. П. Ив. С. Чолакова за 2 ескѣми. На Binson и Julien. На Уч. К. Владевъ за 1 еск. Иванко и 1 еск. отъ Геометр. Гюзелева. На Уч. Гюзелева за по 1 еск. отъ Геометр. и физикитъ си. На Г. Д. К. Икономовъ за 1 год. теч. отъ в. «*Училище*». На градското ни читалище за 1 еск. Догматическо Богословіе.

За Настоятелството прѣсвѣтъ Хр. Ив. Велевъ. Казанлъкъ 4 Авг. 1874.

За да пристигнемъ да испратимъ листовѣтъ сѣмѣ днешната поща *Напрѣдѣкъ* пѣтъ ва на половина.

Въ Печатницѣта на Д. Арапиана.